

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Račun pri poštn. čekov
zavodn. štey. 11.842.

Promet z Reko se še ne obnavi

Uredba o razvrstitvi urad- ništva izide šele danes

Naša pogajanja z Bolgarijo

REŠIMO SOKOLSKI TABORI!

Anglija profi porenskim separatistom

1 dolar = 130 milijard

Pariz, 1. novembra, l. «Matin» poroča iz Carigrada: Položaj v Mezopotamiji je ista vedno bolj kritičen. Uporniki, ki nastopajo proti kralju Fejzalu, ki se pod angleškim protektoratom, so pomembni dosedaj več kot 8000 oseb. Z ozirom na to, da so ti uporniki iste vere kot pravoslavci Mezopotamije, obstoje bojazen, se bo uporniško gibanje še bolj razširilo.

30 miljard

Milan, 1. novembra. l. «Corriere della Sera» poroča iz Berlina, da se je na zadnjem ministrskem svetu razpravljalo o prošnji bivšega nemškega kronprinca, da se sme vrniti v domovino. Nastanilo bi se s svojo soprogo in z otroci v Oelsu v Sleziji. Baje je že došel v ta kraj.

MUSSOLINI KOT OPTIMIST.

REPARACIJE.

London, 1. novembra. j. Po oficijelnem obvestilu iz Amerike, soglasno Amerika s francoskim predlogom glede odbora strokovnjakov. Vsled tega je angleški poslanik v Parizu pričel pogajanja glede delovnega programa tega odbora.

Washington, 1. novembra. j. Kako se doznava, ne bo ameriška vlad imenovala v komisijo strokovnjake le enega, temveč tri zastopnike.

SANACIJSKA KOMISIJA NA MADŽARSKEM.

Budimpešta, 1. novembra. j. Prihod
sanacijske komisije Zveze narodov
končno javno določen za 9. novembra.

VELIK PORAZ SLAVIJE NA DUNAJU.

Dunaj. 1. novembra. J. Nogometna tekma med dunajskim Rapidom in praško Slavijo je končala z veliko zmago Dunajčanov s 5 : 1 (3 : 1). Nepričakovani izid je vzbudil ogromno senzacijo.

Inozemske borze

1. novembra:
LONDON: Beograd 382, New-York 447.
Pariz 76.50, Curih 25.18, Milan 99.6, Pr
ga 153.75, Dunaj 819.000, Budimpešta 8
tisoč, Varšava 7.500.000.

NEW-York: Beograd 119, London 44
Pariz 586.50, Berlin 0.000 000 02, Mila
449, Curih 17.81, Praga 293, Dunaj 0.1
Budimpešta 0.24.50, Bukarešta 48.

Drugo inozemsko borze radi praznil
niso poslovale. Ravnoteško tudi zagrebiški
in beografska borza ne.

Gospodarsivo

Družbi ILIRIJA, Ljubljana.
Frška Petra trg 8. — Tel. 220.

Naročajte dnevnik „Jutro“!

Družbi ILIRIJA, Ljubljana.
Frška Petra trg 8. — Tel. 220.

Sainclaira zgrabi jeza, a se s silo vtrudi in nadaljuje.
«Kaj veste še o Luciferju in o gradu?»
«Ne več mnogo: njegovi podložniki ne govorijo nič in tudi on ne govori z njimi. Njegova volja je tako jaka, da jim v mislih ukazuje in čita njih misli. V gradu vlada molk, strašen molk. Dandaj nisem še čula drugega glasu kakor njegovega in malo predno ste vi prišli, glas mlade bedne sirotke, ki mi jo je poslal za služkinjo... in ki jo bo dneve in dneve mučil, da mi bo potem govorila o teh mukah... O, po-
kast!... To je vse... Zal, da ne vem več!...»
«Se eno vprašanje. Ali vam je kaj govoril o ljudeh, ki jih muči iz daljave?»
«Ne, nikdar ne. Sploh mi ne govori drugega kakor o meni... Izvemiš ono besedičenje o veselstvu, ki si ga bo podvrnil; sicer ga je sama videnost, ki se mi gnusi, ali pa divje pretenje...»
«Dobro... hvala vam!» zaključil Sainclair.
Nato sam pri sebi:
«Nevidni zid... še vedno?»
Z roko seže naprej.
«Se vedno.»
In smehlja povzame:
«Laure, ljubljena moja, življenje moje... upajte in čakajte! Jutri zju-

traj, ali najkasneje naslednjo noč, se vrnem... in vas odvedem seboj!... Zdjaj pa moram oditi, mudji se.»
Z roko pošlje Laurenci poljub, ki se mu srečna nasmeje in mu ga vrne.
Potem se obrne in pravi Pilouju: «Pilou, za meno! In šipo nazaj kakor je bila!»
Med pogovorom je imel Provansalec dovolj časa, da se je opomogel. Res da mu ni šlo v glavo, odkod skrivnostna sila, ki mu brani vstop v sobo. Toda ko se je gospodar pomiril nad čudežem, zakaj naj se on dalje razburja? Umiril se je takoj in priložil pogovor ter odganjal vsako nerodno misel, ki se mu je usiljevala glade onega čudeža — in čakal, kdaj ga gospodar pokliče.
Sainclair se spusti prvi skozi okno in se oprime dveh stebričev, takoj za njim Pilou, ki se s hrbtom opre na Nyctalopove roke, zapre okno, vzame steklo, ki ga je bil prej prislonil ob kamneno prizidku, in se brž spravi na delo. Pilou je bil iznajdljiv in spreten. Ko je vzel steklo iz okvirja, ga ni z dijamantom izrezal, ampak je odstranil le kit, tako da je šipa ostala nepokvarjena, le tupatam je dijamant zarezal skozi kit. Pilou položil torej šipo lepo nazaj v okvir in jo zamaže s kitom nekoliko širše kakor poprej, tako da zakrije tudi raze, ki jih je pustil dijamant na steklu. Luč iz Laurencine sobe mu je svetila pri delu. Ko Pilou

konča, je okno tako, kakor je bilo poprej, in najboljši oko bi le s težavo opazilo kako izpremembo.
Med Piloujevim delom sta se Jean in Laurence neprestano gledala in si nasmihala srečna in vsa opojena ljubezni, globlje in še večje ljubezni kakor sta jo uživala, predno sta se zadovoljno ločila.
«Storjeno je, gospodar,» zašepeče Pilou.
«Dobro,» odgovori Sainclair. «Jaz grem naprej, ti pa odvezi lano in plezaj nazaj kakor si poprej plezal.»
Četrte ure kasneje sta Nyctalope in Pilou že v stražnici, kjer ju je mirno in brezskrbno čakal Corsat, ki je strčil med tem Wolfa št. 43.

IV. Nyctalopov načrt
Sainclair pove Corsatu v par besedah, kaj se je dogodilo njemu in Pilouju. Govoril je špansko, da bi ga Wolf ne razumel. Potem še pristavi:
«Tudi Pilouja je ustavil nevidni zid tajnega in nerazumljivih sil polnega barona Glö von Wardeck, nazvanega Lucifer. Niti jaz sam si še ne znam pojasniti te čudovite njegove moči. Toda, ko pride čas, se bo tudi tu odkrila koprena, ki zakriva ta čudeza. Ne smemo pa stati križem rok. Treba je iti na delo. Načrt že imam. Poslušajta!»
Corsat in Pilou mu pozorno sledita in tudi Wolf poslušajo napeto, čeprav ne razume nič besedice. Sainclair razvije svoj načrt in zaključil.
«Stvar je tvegana. Če bi mi bil kdo kdaj govoril, kakor sem vama pravkar

jaz, bi mu rekel, da je blazen. Povsem točno. Toda mar naj odidem od tod, ne da bi poskusili vse, da dobimo Luciferja v svoje roke in da rešimo gospodično Paili in druge: ali naj zbežimo, po vsem tem, ko smo ubili Raga št. 44, ko smo v lini na okroglem bodniku izrezali omrežje; mar naj uideemo z Wolfovm samo zato, ker sem mu obljubil, da ga vzamem seboj? — Opozorili bi s tem le Wardecka, naj se pazi, in nikdar bi ne bilo mogoče vdreti v grad, in dobro veda, da bi bila potem gospodična Paili in tudi drugi obsojeni...»
Sainclair umolkne, se prime za glavo in iz prsi se mu izvije težak vzdih.
A takoj zopet nadaljuje:
«Mislim sem tudi na to-le: s pomočjo gospoda Prillanta bi dosegli od badenske vlade, da smemo napasti Schwalzrock, aretirati Wardecka, in osvoboditi njegove žrtve... O, dal Toda nastaneta dve možnosti, ena od druge slabša: prvič vlada se odkrito izreče proti Wardecku, ali pa drugič samo navidezno, in bi nas skušala v resnici le ovirati pri našem delu. V prvem slučaju tvegamo mnogo: sovražnik nam je popolnoma neznan, njegovo orožje takisto, vemo le, da je strašno; v drugem slučaju pa bi ga vlada samo indirektno posvarila in opozorila na nevarnost, tako da mu ne bi manjkalo časa za beg: treba mu je le sestiti v aeroplan in odleteti ali pa se reši lahko skozi skrivne hodnike, ki so brez dvoma pod gradom. In končno, kdo mu more braniti, da se še prej ne mašuje nad svojimi žrtvami?»

«Ne, ne, ne ta način ne poudari pravi Corsat.
«Mi sami moramo poskusiti,» de Pilou, «pa takoj!»
«Toda,» opozori Sainclair, «šlo bi na življenje in smrt. Končno bi mogel tudi jaz sam... Corsat, Pilou, vi dva...»
«Ne besede več,» odreže Burgundec, Pilou pa odločno odkima.
«Pa dobro,» de Nyctalope, razumem vaju. Priznam, da sem to od vaju pričakoval. Hvala vama, dečka moja bratra! In ker smo se že o vsem natanko pomenili, ne izgubljam več časa. Na delo!...»
Vrv — ona slavna vrv, ki je, kakor se čitatelj gotovo še spominja, rešila Pilouja življenje — je bila pritrjena na ročno vreteno, ki je bilo pribito na skalna tla, in je tekla preko škripca, višjega izpod stropa. Vreteno in škripca sta bila dobro namazana z oljem, tako da nista povzročala niti najmanjšega šuma...
Med tem ko navija Corsat vrv na vreteno, potegne Pilou izpod postelje mrtvo truplo Raghowa.
Ko je navita vsa vrv, dene Pilou Raghowo truplo v zanko, kojoj močne zadrgne. Truplo je bilo skoro golo, ker je Raghowo uniformo oblekel Corsat kar vrh svoje obleke, česar se čitatelj gotovo še spominja.
(Dalje jutri.)

Darujte, da rešimo sokolski Tabor!

To in ono
✕ Pisalni stroj na šifre. «Berliner Tagblatt» prinaša zanimivo poročilo svojega sodruka Fritza Hansena o novem izumu pisalnega stroja za šifriranje. Izkušnje so pokazale, da šifrirano pismo ne nudi nobene brezpogojne sigurnosti, da ga tudi nepoklicani ne bi mogli dešifrirati. Radi tega so si ljudje pričeli prizadevati, da se navadno šifriranje in dešifriranje nadomesti z znanstveno-tehničnim sistemom, ki bi nudil brezpogojno garancijo za tajnost. Temu namenu služi novi izum pisalnega stroja za šifriranje, ki je izdelan v obliki navadnega pisalnega stroja. Prvi model takega stroja je bil napravljen v Berlinu v podjetju «Securitas». Stroj je tako konstruiran, da omogočuje s pomočjo raznih kombinacij zobčastih kotačic in električnih kontaktov, da se od navadnega pisma z mešanjem črk lahko napiše šifrirano pismo, katerega znaki se lahko vsak čas menjajo, tako da je za nepoznanega izključno vsako dešifriranje. Stroj omogoča nič manj nego 22.2 milijardi ključev za dešifriranje. Ako se izdela en tak ključ in spoji z motorjem stroja, se na stroju piše prav tako, kakor na navadnem pisalnem stroju. Pri tem pa so črke tako pomešane in izpisane, da odgovarja vsaka črka drugi črki šifre. Tak v svrhu šifriranja razmeščen analize preide sam od sebe popolnoma mehanično v svojo prvot-

no sestavo in red črk ostane pri tem nespremenjen. Dešifriranje pisma, spisanega na takem stroju je povsem enostavno. Dva korespondenta se sporazumejo o ključu, in strojepiska mora črke pretipkati po redu, ki ga določa iznajdeni ključ. Izum stroja za šifriranje je velikega pomena zlasti za diplomatsko, bančno in trgovsko korespondenco.
✕ Angleži ali Slovani? Ameriški milijardar John D. Rockefeller je ob svojem povratku iz Evrope izjavil, da Angleži brez dvoma postanejo gospodujoča nacija v bodočnosti. Dr. Charles Steinmetz, generalni ravnatelj nekega elektrotehničnega zavoda pa je iztočeno izjavil, da bodo v bližnji bodočnosti igrali glavno vlogo v svetovni politiki Slovani. Kdo ima prav, bo pokazala prihodnost.
✕ Smrt fox-trotta. Iz Amerike prihajajo zanimive vesti. Gre za novo senzacijo, ki naj zmaga to zimo: V Ameriki, kakor znano, so mnogo pleše. Ni torej čudo, da v tej deželi živi nad 15.000 plesnih učiteljev. Teh petnajststisoč ljudi se je nedavno zbralo k posvetovanju in izreklo smrtno obsodbo nad fox-trottom, priljubljenim plesom Amerike in Evrope. Toda Amerikanci so se to pot nekoliko zakasnil, ker so pred dvema mesecema nad fox-trottom enako obsodbo izrekli tudi londonski plesni učitelji. Toda ameriški časopisi so lojalni in to dejstvo tudi lojalno beležijo. Ker je fox-trott obsojen na smrt, je treba najti novo idejo,

ki naj nadomesti izgubljeno in prinese Ameriki in Evropi novo veselje. Amerikanci so že na delu: razpisali so nagrado v znesku 5000 dolarjev za onega, ki izume novi ples v zameno za propadli fox-trott. Ker pa pet tisoč dolarjev za Ameriko ni baš preveč, je mnogo takih kandidatov, ki jim ni mnogo do tega, da spravijo v žep «malenkostno vsoto». Mnogo pa se jih je požurilo, da vsaj pokažejo svojo naprednost v idejah. In so poslali načrte za nove ples. Ti se že preiskujejo, pojavljajo pa se tudi že kritike o njih. Doslej ima največ uspeha avtor plesa «Triamona», ki je lahek in delikaten ter podoben plesu «fox-trott-gavotte». Tako se bo tudi Evropa okoristila z novo ameriško iznajdbo.
✕ Petsto mednarodnih pogodb vpisanih pri Zvezi narodov. Število raznih pogodb, konvenij in mednarodnih obveznosti, ki so doslej vpisane pri Zvezi narodov, presega število petsto. Najprej je bil registriran neki člen, ki je bil dodan denarni konvenciji, sklenjeni leta 1873, med Dansko, Norveško in Švedo. Ta člen je bil registriran dne 5. julija 1920. Med ostalimi ugovori, ki so do danes registrirani pri Zvezi narodov in ki večeje dve ali več držav, članov Zveze narodov, so na prvem mestu politične pogodbe, nato razne konvencije, s katerimi se urejajo gospodarski in trgovski interesi, dalje vprašanja narodnih manjšin, vprašanja prometa, higijene itd.

Mali oglasi v «JUTRU» imajo dober uspeh!

Mali oglasi
stanje z državnim davkom za inzerat vred do 20 besedi Din 5.—, vsaka nadaljnja beseda 50 pr. red. — Plače se vadno naprej (lahko tudi v zameno). Na vprašanja odgovarja uprava in, ako je vprašanje, priložena znanja za odgovor ter manipulacijske prietokline (D. Din).

Službe (dobe)
Uradnik
vešč strojeplista, pisarniških del in srborvatskega jezika, se išče za takoj pri gradnji železnice Kain-Pribud. Ponudbe s sprečevali in zahtevno plačo poslati na: P. Imorsko gradbeno društvo Kain, Dalmacija. 13862

Mesto strankinega tajnika v Murski Soboti
razpisuje Obhistan načelnika JDS v Mariboru. Glede plače in drugih pogojev dalje informacije Obhistan, tajništvo JDS v Mariboru (Cankarjeva 1), kamor je tudi nasloviti ponudbe. 13842

Strojnik
dobro izvešč pri disemotorju in v elektro-instalacijskih delih, se sprejme takoj. — Samci imajo prednost. Ponudbe s navodno zahtevkov na se poslati na Mesto elektrarno Brežice. 13829

Stavbeni risar
se išče za takoj pri gradnji železnice Kain-Pribud. — Ponudbe s sprečevali in zahtevno plačo se poslati na: Primorsko gradbeno društvo s. o. i. Kain, Dalmacija. 13813

Izurjena pletilka
se takoj sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. — Naslov pove uprava «Jutra». 13744

Iščem pomočnika
izveščanega v steklarski stroji, kakor tudi vajence, iz počteno bise, ki ima veselje do te obrti. Ponudbe na Janko Kralj, trg. 13720

Izobražena gospodična
ali dama želne znanjosti, se sprejme k samostojnemu gospodu kot gospodinja. — Ponudbe pod «Zemeljivost» na upravo «Jutra». 13858

Službe (ižčejo)
Pisarniška moč
vešč knjigovodstva, korespondence, želj premetiti službo. Gre na delo ali v mesto. Nastop takoj. Ponudbe na J. Kralj, trgovec s steklom, Javornik, Gorenjsko. 13710

Mlada gošpa
gre kot gospodinja in kakemu samostojnemu gospodu ali tudi vdovu. Cenjene ponudbe pod «Mlada gošpa» na upravo «Jutra». 13869

Intel, pošteno dekle
srednje starosti, išče službo in kakš samostojni dami. — Razume kubo, šivanje, ročna dela in drugo. Gre tudi kot blagajničarka v kakšno kavarno ali restavracijo. Najraje v Maribor ali Celje. Nastop službe s 15. decembra. ali 1. januarjem. Ponudbe prosim na upravo «Jutra» pod «Pošteno dekle». 13872

Prodaj
Krojaški šivalni stroj
biserica, buzarila I. buzarila II. prodaja poceni. — Plihar, Stenec 15, pošta D. M. v Polju. 13738

Voz
popolnoma nov, za samca, ali za par, se ceno prod. Naslov: S. Rošič, Kovac, Brezovica pri Ljubljani. 13865

Zlata ženska ura
ženski prestan s briljanti, 2 molka dežna plašča in zimska suknja, se prod. — Naslov pove uprava «Jutra». 13293

Apno
vagonke podjatlva, razpisilja P. Orešnik, Poljska. 13877

Enodružinska hiša
s 1000 m² vrta ob Dunajski cesti, 15 minut od Ljubljane, se prod. Naslov pove upr. «Jutra». 13804

Stanovanje in hrano
se sprejme gospod «Stare» trga 25. III. nadst. 13774

Prazno sobo
išče poročeni par brez otrok v centru. Ponudbe na upr. «Jutra» pod «Dobro plačam». 13705

Priprosta, lična sobica
s posebnim vzhodom, s dvema posteljama, se takoj odda, najraje s svo osebno. Naslov pove uprava «Jutra». 13871

Stanovanje s hrano
se odda najraje dijaku. — Naslov pove uprava «Jutra». 13783

Lokal
Iščem gostilno
v najem, ali je tudi kupim. Pismene ponudbe na upravo «Jutra» pod «Gostilna». 13864

Dopisovanje
Z veseljem sprejela te krasni «Edelweiss». Kaj pomeni Tvoje molčanje? Si paš poslal na Tvoj stalni Muciko. 13867

Gdč. v baržun. toaleti
naravnata gdč. Slavka, ki se je vozila 31. oktobra v Velenje, se naprimerje prosi na cenjeni naslov v avtorizirano znanja, pod šifro «Fresian» na področje «Jutra» v Mariboru. 13873

Kapital
Kot družabnica
s primernim kapitalom želja pristopiti k kakšni malini, dobro idoci trgovini. — Ponudbe pod «Družabnica 13763» na upravo «Jutra». 13763

Razno
Silke za legitimacijo
kakor tudi vsa druga strokovna dela prevzema in izdeluje najhitreje fotograf Hugo Hibber, Ljubljana, Valvazorjev trg 7, nasproti Krišanske cerkve. 229

Simon Klimanek
Ljubljana, Šelenburgova ul. 6. Vskovrsne uniforme izdelujem proti naročilu. V zalogo so vse vojaške potrebščine vojaško blago in epolete vsot vrst. 214

Podplate prihranite
ako jih namazate s specijalnim sredstvom «Borin», ki je jako poceni! Trgovci: post! Naročila je nasloviti na Jakob Dolničar, Podsmreln 35, p. Brezovica pri Ljubljani. 13760

V hotelu «Ston»
kupilo drobna krompir, proda lo več železnih peči, sprejme lo v službo kavarniško kušarico. Ponudbe na upravo hotela «Ston», Ljubljana. 1383

Dekle in peč
Sprejemamo resnega in prijetnega dekleta, ki zna šivati in opravljati stanovanjske posla. — Kupimo velike peč sistem Lucov. Naslov pove uprava «Jutra». 13789

Odvjetnik 5680
dr. Fran Brnčić
otvorio je svojo pisarno u Zagrebu, Jelačićev trg br. I, II. kat.

Lesni producenti, trgovci, industrijalci!
Dobro vpeljana eksportna tvrdka z prima zvezami v inozemstvu z znanjem tujih jezikov išče prodajno zastopstvo vseh vrst trdega kakor mehkega lesa in lesnih pridelkov. Posreduje v vsakem oziru in Vas lahko preskrbi s stalnimi naročili. Provizija malenkostna. — Cenjene ponudbe pod «Marljiv in pošten» na upravo «Jutra». 6718

Teodor Vidic
višji poštni upravitelj v p.
včeraj zjutraj po kratki mučni bolezn, pre-
viden s svetotajstvi, mirno v Gospodu zaspi.
Na zadnji poti ga sprejmo danes dne
2. novembra ob 4. popoldne iz hiše žalosti
Rimska cesta 12 na pokopališče k Sv. Križu.
Priporočamo ga molitvi in spominu!
Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto
3. novembra ob 7. uri v cerkvi Mar. Oznanjenja.
V LJUBLJANI, dne 2. novembra 1923.

Ida Vidic **Oskar Vidic**
sopraga. orož. polkovnik
sin.

Ida Vidic, Mara Vidic
učiteljica
hčer.

Elonora Vidic **Leon, Erik, Eliza**
sinah. vnuka in vauknja.
5711

Volna
na Jumperje in obleke
v najmodernejših
barvah. pos. II
Toni Jager-Cerne
Dvorlj. trg I.

Za izdelovanje usnjenih oblek
se priporočam sl. občinstvu.
Imam vedno v zalogi
usnjene suknjiče.
Gg. trgovcem pri večjem naročilu popust. Lastna delavnica. 5705

Kristijan Premru
v Kranju (Slovenija).

Naročajte „JUTRO“!

TOVARNA KANDITOV
*** FR. ROZMAN ***
MARIBOR, Aleksandrova cesta 57
priporoča vse vrste bonbonov po najnižjih tovarniških cenah.
Izvažajte cenik! 181

Kompletni letniki Uradnega lista se kupijo.
6562
Ponudbe na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Skladiščnik
vešč mizarskega in tesarskega dela, se sprejme v stalno službo. — Reflektanti naj se oglašijo od 6. do 7. ure zvečer pri **ALOMA COMPANY**, anončna družba v Ljubljani, Kongresni trg št. 3. 5683

Državni nameščenci morajo poznati Zakon o civilnih uradnikih in ostalih drž. uslužbencih.
(Službena pragmatika.)
Knjižico, ki velja s poštino vred Din 8.75, razpošilja **Tiskovna zadruga v Ljubljani.**